

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/82/2016
Identifikačné číslo spisu: 6014200025
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200025.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: L. U., bytom F. XXX, F. - B., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, so sídlom Národná 34, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 8471/2013 zo dňa 04.12.2013, o odvolaniach navrhovateľa proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28Sp/3/2014-84 zo dňa 10.05.2016 a č. k. 28Sp/3/2014-148 zo dňa 13.06.2016 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28Sp/3/2014-84 zo dňa 10. mája 2016 potvrdzuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28Sp/3/2014-148 zo dňa 13. júna 2016 potvrdzuje.

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 10.05.2016 č. k. 28Sp/3/2014-84 uložil navrhovateľovi podľa položky č. 10 písm. e/ sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 71/1992 Zb.“ alebo „zákon o súdnych poplatkoch“) v spojení s § 6 ods. 2 a 3 tohto zákona, aby v lehote 3 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok vo výške 35 Eur za odvolanie podané proti rozsudku krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.09.2014. Zároveň bol navrhovateľ upozornený, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania namietal dôvody nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov, a to s poukazom na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov jeho manželke za tých istých podmienok. Tento postup súdu považoval za porušujúci jeho právo na súdnu ochranu, tiež za diskriminujúci a šikanózny. V tejto súvislosti bolo obsahom odvolania

navrhovateľa viacero judikátov Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR zaoberajúcich sa oslobodením od súdnych poplatkov a rozhodovaním o tom. Vec bola po predložení odvolaciemu súdu zapísaná pod sp. zn. 2Sžo/81/2016.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 13.06.2016 č. k. 28Sp/3/2014-148 uložil navrhovateľovi podľa § 6 ods. 1 druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 71/1992 Zb.“ alebo „zákon o súdnych poplatkov“), aby v lehote 3 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok vo výške 5 Eur za odvolanie zo dňa 01.06.2016 podané proti uzneseniu č. k. 28Sp/3/2014-84. Zároveň bol navrhovateľ upozornený, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vec bola po predložení odvolaciemu súdu zapísaná pod sp. zn. 2Sžo/82/2016. V dôvodoch odvolania namietal dôvody nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov, a to s poukazom na jeho žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Tento postup súdu považoval za porušujúci jeho právo na súdnu ochranu. V tejto súvislosti bolo obsahom odvolania navrhovateľa viacero judikátov Ústavného súdu SR zaoberajúcich sa postupom súdu v občianskom súdnom konaní za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov. Vec bola po predložení odvolaciemu súdu zapísaná pod sp. zn. 2Sžo/81/2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa nie sú dôvodné.

Z predloženého spisu krajského súdu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa opravným prostriedkom (odvolaním) zo dňa 19.12.2013 postupom v zmysle tretej hlavy piatej časti O.s.p. domáhal preskúmania rozhodnutia odporcu zo dňa 04.12.2013 sp. zn. 8471/2013, ktorým mu odporca nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

O tomto odvolaní rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 28Sp/3/2014-50 zo dňa 23.09.2014, ktorým napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil, zároveň navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania a tiež nebolo navrhovateľovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Týmto rozsudkom krajský súd zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku súdny poplatok za podané odvolanie voči rozhodnutiu odporcu vo výške 35 Eur.

Voči uvedenému rozsudku krajského súdu sa navrhovateľ odvolal a o jeho odvolaní rozhodol najvyšší súd rozsudkom č. k. 2Sžo/109/2014-77 zo dňa 20.04.2016 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu potvrdil a zároveň navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Dňa 10.05.2016 vydal Krajský súd v Banskej Bystrici v úvode tohto uznesenia opísané rozhodnutie, ktoré svojím odvolaním navrhovateľ napáda.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou. Ak tento zákon neustanovuje inak, je poplatok za odvolanie päť eur a poplatok za dovolanie 10 Eur.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa platí poplatok podľa odseku 2.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. ostatné poplatky sú splatné do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok, alebo ktorým sa schválil zmier.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd. Nesprávne rozhodnutie o poplatkovej povinnosti v odvolacom konaní zmení alebo zruší odvolací súd aj bez návrhu.

Podľa položky č. 10 písm. e/ sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. sa vyberie súdny poplatok za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak rozhodol okresný súd alebo krajský súd 35 Eur.

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy poplatková povinnosť poplatníka - navrhovateľa poplatkového úkonu, (§ 2 ods. 1) vzniká podaním návrhu, odvolania, dovolania (§ 5 ods. 1) alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Zákonodarca v sadzobníku súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. stanovuje súdny poplatok buď percentom zo základu poplatku (ďalej len percentná sadzba) alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1) a v položke č. 10 písm. e/ sadzobníka stanovuje sadzbu súdneho poplatku pevnou sumou 35 eur za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak rozhodol okresný súd alebo krajský súd. Pokiaľ sadzba poplatku je stanovená za konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby, rozumie sa tým konanie na jednom stupni a poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2, 3). Sadzba poplatku sa vzťahuje samostatne ku každému návrhu súdneho prieskumu, teda ak sa navrhovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe podaného odvolania a následne na preskúmanie rozhodnutia súdu, ktorý o jeho odvolaní rozhodol, bol povinný zaplatiť súdny poplatok za každý návrh, resp. opravný prostriedok na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a

následne súdu, ktorého prieskumu sa podaním opravného prostriedku domáhal.

Žalobca v prípade oboch odvolaní spochybňoval namietal zákonnosť a dôvodnosť uloženej povinnosti zaplatiť predpísané súdne poplatky z dôvodu, že boli splnené všetky podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov. Na tento argument nemožno prihliadnuť, nakoľko o oslobodení od súdnych poplatkov na celé konania bolo rozhodnuté vyššie uvedeným rozsudkom krajského súdu, ktorý po jeho potvrdení najvyšším súdom nadobudol právoplatnosť dňa 26.05.2016. Keďže na prípad navrhovateľa sa nevzťahuje žiadne z ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. o oslobodení od platenia súdneho poplatku ex lege (§ 4), krajský súd vydaním napadnutých uznesení postupoval správne a jeho postupom nedošlo vo vzťahu k žalobcovi k namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ani k porušeniu čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ ústavy. Postup a rozhodnutia krajského súdu zodpovedajú úprave zákona č. 71/1992 Zb..

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods. 3, veta druhá v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nemal v odvolacom konaní úspech a odporcovi náhrada trov konania neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.